

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 31.10.2002
Sayı : 23

Prof. Dr. Gaye ERBATUR
Adana Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Her türlü ayrımcılıkla mücadele, insan hakları konusunda, hem ulusal düzenlemeler hem de uluslar arası / bölgesel düzenlemeler açısından dikkatle ele alınan ve alınması gereken bir konudur. Ancak, her ne kadar resmi metinlerde her türlü ayrımcılıkla mücadele edileceği devletler ya da ulusal / uluslar arası kuruluşlarca kabul edilmiş olsa da, bu hedef başka kavram ve politikalarla bağlantılı olarak kimi zaman açık kimi zaman da örtülü olarak göz ardı edilmiş, hatta çoğu zaman da ayrımcılık neredeyse meşrulaştırılmıştır.

Bu ayrımcılıklardan, mücadele edilmesi gereken önemli bir tanesi de toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılıktır. Ve bu ayrımcılık biçimi çok çeşitli biçimlerde gözlemlenebilir. Ancak, özellikle okul öncesi dönemde ve ilköğretim çağında genç beyinlere aşılması gereken insan hakları, eşitlik, adalet gibi kavramlar ders kitaplarında hakim olan cinsiyetçi bakış açısı sebebiyle gerektiği gibi aktarılamamaktadır. Oysa ki yapılması gereken müfredat dahilindeki ders kitaplarının ve yardımcı kitapların incelenmesi, taranması ve içerdikleri her tür ayrımcılığın yanında özellikle de cinsiyetçi ayrımcılık içeriklerinin ayıklanmasıdır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, ders kitaplarında mevcut olan cinsiyete dayalı ayrımcılık içeren öğelerin incelenerek tespit edilmesi amacıyla, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri, Anayasanın 98. maddesi gereğince meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

- 1- Nevin Gaye ERBATUR - Adana
- 2- Şevket KÖSE - Adıyaman
- 3- Tekin BİNGÖL - Ankara
- 4- Birgen KELEŞ - İstanbul
- 5- Fevzi TOPUZ - Muğla
- 6- Bihlun TAMAYLIGİL - İstanbul
- 7- Eşref KARAİBRAHİM - Giresun
- 8- Tayfur SÜNER - Antalya
- 9- Nesrin BAYTOK - Ankara
- 10- Özlem ÇERÇİOĞLU - Aydın
- 11- Necla ARAT - İstanbul
- 12- Fatma Nur SERTER - İstanbul
- 13- Canan ARITMAN - İzmir
- 14- Şükran Güldal MUMCU - İzmir
- 15- Osman KAPTAN - Antalya
- 16- Hulusi GÜVEL - Adana
- 17- Rahmi GÜNER - Ordu
- 18- Muharrem İNCE - Yalova
- 19- Mehmet Şevki KULKULOĞLU - Kayseri
- 20- Vahap SEÇER - Mersin
- 21- Çetin SOYSAL - İstanbul
- 22- Mehmet Ali ÖZPOLAT - İstanbul
- 23- Ahmet ERSİN - İzmir
- 24- Sacid YILDIZ - İstanbul
- 25- İsa GÖK - Mersin
- 26- Mustafa ÖZYÜREK - İstanbul
- 27- Turgut DİBEK - Kırklareli
- 28- Rasim ÇAKIR - Edirne
- 29- Erol TINASTEPE - Erzincan
- 30- Bilgin PAÇARIZ - Edirne
- 31- Selçuk AYHAN - İzmir
- 32- Ergün AYDOĞAN - Balıkesir
- 33- Ali Rıza ÖZTÜRK - Mersin
- 34- Tansel BARIŞ - Kırklareli
- 35- Ramazan Kerim ÖZKAN - Burdur

Prof. Dr. Gaye ERBATOR

Adana Milletvekili

GEREKÇE:

Basitçe, bir cinsin diğerine oranla ayrıcalıklara sahip olması, bireysel ve toplumsal düzlemde daha özerk, daha sorumlu ve daha fazla söz sahibi olması biçiminde tanımlanabilecek olan cinsiyet ayrımcılığının mağdurları kadınlardır.

Bu ayrımcılık ise genellikle kadınların fiziksel yapıları ya da doğurganlık nitelikleriyle doğrulanmaya çalışılmaktadır.

Her ne kadar ulusal mevzuatta ve uluslar arası düzenlemelerde insan hakları gibi vazgeçilmez bir değer olarak kabul edilse de uygulama temelli yaklaşıldığında toplumsal cinsiyet eşitliğinin halen tam olarak arzu edildiği ölçüde hayata geçirilemediği açıktır.

Özellikle de çocuklar ve gençler söz konusu olduğunda, eğitim ve öğretim kurumları ve eğitim öğretim araçları, üzerinde önemle durulması gereken unsurlardır. Çünkü eğitim öğretimin toplumsallaştırmadaki işlevi dolayısıyla önemi büyüktür.

Eğitim öğretim kurumları, bahsi geçen ders kitapları aracılığı ile toplumsal cinsiyetin yeniden üretildiği en önemli aşamalardan birisi olması sebebiyle üzerinde ciddiyeyle durulması gereken kurumlardır. Ders kitapları da özellikle aktaran kişinin konumu itibarıyla alıcı kişi tarafından yani öğrenci tarafından daima kesin doğru olarak kabul edildiği için içeriğinin dikkatle incelenmesi gereken materyallerdir.

Özetlemek gerekirse, toplumsallaşmada temel öğelerden biri olan eğitim öğretim ve bu işlevin yerine getirilmesinde yararlanılan ders kitapları, içerikleri ve söylemleriyle, çocuklara ve gençlere, sistemli bilgi verdiği için ve bu bilgilerle birlikte ya da onların yanı sıra, içinde yaşadıkları toplumda meşru kabul edilen ortak değerler, davranış biçimleri ve zihniyet kalıplarını aktardığı için üzerinde önemle durulması gereken materyallerdir.

Bu nedenle de ders kitaplarındaki cinsiyete dayalı ayrımcı öğelerin incelenmesi ve ayıklanması amacıyla bu araştırmanın açılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Tel.: (0.312) 420 62 44 - 45

Faks: (0.312) 420 69 78

